

Mathilde Halla (str. 67, 68)

Linecké matky proti atomové energii

Na konci zimy roku 1974 – mému prvnímu dítěti byly právě dva roky a mému druhému dítěti dva měsíce – se ze dne na den změnil můj život.

Pracovala jsem před naším domem v Mozartově ulici v Linci, když Dr. Tisserand, nám dobře známý lékař, šel kolem a takto mne oslovil: „Milostivá paní, pojďte se mnou na barikády“.

Považovala jsem ho vždy za velmi impulzivního, ba mnohdy téměř teatrálního člověka, ale tentokrát jsem si myslela, že už s ním nemůže být všechno v pořádku.

Potom mi vyprávěl, že by měla být docela blízko Lince postavena atomová elektrárna a že by se proti tomu mělo něco udělat.

Ve škole jsme se učili o nevyčerpatelném blahu atomové energie a až do této doby jsem také neměla vůbec žádnou pochybnost, že by tu něco nemělo souhlasit.

Dr. Tisserand, který věděl, že jsem měla dvě docela malé děti, mi slíbil, že mi příští den přinese podklady o nebezpečnosti takového atomového zařízení, a měla jsem si je jemu k vůli prohlédnout. Když jsem držela následující den tuto malou brožuru v ruce, došla mi ta hrůza a začala jsem se tímto tématem intenzivně zabývat.

Mathilde Halla (str. 67, 68)

Majke Linza protiv nuklearne energije

Krajem zime 1974. – moje prvo dijete imalo je samo dvije godine, a drugo dva mjeseca – moj se život preko noći promijenio.

Radila sam ispred naše kuće u Mozartstrasse u Linzu kada je prošao dr. Tisserand, liječnik kojeg smo dobro poznavali, i obratio mi se ovako: „Poštovana gospođo, pođite sa mnom na barikade.“

Uvijek sam ga smatrala vrlo impulzivnom, često gotovo teatralnom osobom, ali ovaj put sam pomislila da s njim nije sve u redu.

Tada mi je rekao da nuklearnu elektranu žele graditi prilično blizu Linza i da bi se nešto trebalo poduzeti po tom pitanju.

U školi smo učili o neiscrpnim prednostima nuklearne energije i do tada nisam imala nikakvih sumnji da bi to moglo biti štetno.

Dr. Tisserand, koji je znao da imam dvoje vrlo male djece, obećao mi je da će mi sljedeći dan donijeti dokumente o opasnostima takva nuklearna postrojenja, a ja neka ih pogledam kada me bude volja.

Kad sam sljedeći dan držala ovu malu brošuru u ruci, obuzeo me užas i počela sam se intenzivno baviti tom temom.

Rozhodla jsem se něco udělat, a protože právě tehdy byla nastartována první podpisová kampaň proti projektu Sankt Pantaleon – tak se nazývala druhá plánovaná atomová elektrárna –, začala jsem na ulici sbírat podpisy. Vyrasila jsem s dětským kočárkem, miminko v kočárku, má větší dcera Stefanie na sedačce na něm, a oslovovala jsem lidi.

I můj muž mě mnohdy při tom podporoval a moje matka mi také pomáhala sbírat podpisy. Kromě toho jsme se s mým mužem připojili k tehdejší „Občanské iniciativě proti atomovým elektrárnám“ a podporovali jsme všechny akce, které tenkrát začínaly.

Tehdy to nebylo lehké, neboť jsme byli téměř nepřátelé státu, odpůrci pokroku, jednoduše magoři.

Přinejmenším takto na nás pohlížela úřední místa. Podpory jsme téměř nepocítili a člověk musel být už o věci naprosto přesvědčen, aby ty četné nevraživosti dobře vydržel.

Po křehkém vítězství při zwentendorfském hlasování následovalo pár klidných let, až do katastrofy v Černobylu.

Hned po nehodě reaktoru mi volalo několik žen a matek malých dětí a zoufale se mne ptalo, co bychom teď mohly udělat.

Tím začala práce „Matek proti atomovému nebezpečí“, kterou jsem založila společně s dvěma dalšími ženami v roce 1986.

Odlučila sam neшто poduzeti, i budući da je tada pokrenuta prva kampanja potpisivanja peticije protiv projekta Sankt Pantaleon – tako se zvala druga planirana nuklearna elektrana – počela sam prikupljati potpise na ulici.

Izlazila sam s bebom u kolicima, a moja starija kći Stefanie je sjedila sjedalici na njima, i obraćala sam se ljudima.

Moj suprug me u tome često podržavao, a i majka mi je pomagala prikupljati potpise.

Osim toga, suprug i ja smo se pridružili tadašnjoj „Građanskoj inicijativi protiv nuklearnih elektrana“ i podržavali sve akcije koje su tada počinjale.

Nije bilo lako tada, jer su nas smatrali gotovo neprijateljem države, protivnicima napretka, jednostavno luđacima.

Tako su nas gledale mjesne vlasti. Jedva smo osjećali ikakvu podršku i čovjek je morao biti potpuno uvjeren u stvar da bi dobro podnio brojna neprijateljstva.

Nakon krhke pobjede na glasovanju u Zwentendorfu, uslijedilo je nekoliko mirnih godina, sve do černobilske katastrofe.

Odmah nakon nesreće reaktora, nekoliko žena i majki male djece nazvalo me i očajnički me pitalo što sada možemo učiniti.

To je bio početak rada udruge "Majke protiv nuklearne opasnosti", koju sam osnovala zajedno s još dvije žene 1986. godine.

Po katastrofě v Černobylu a po zkušenostech s úřady (dělat mrtvého brouka, bagatelizovat, neinformovat, a dokonce nás úzkostlivé matky částečně zesměšňovat) jsme si řekly, že si musíme pomoci samy. Také jsme chtěly podat pomocnou ruku postiženým lidem v (tehdejším) Sovětském svazu.

Společně jsme se jednoduše cítily silnější a nenechaly jsme se politiky a úředníky už jen tak odbývat.

Každá z nás měla větší okruh známých a přátel, a tak nás bylo brzy přes 20 žen, které se toho zúčastnily.

Nezaložily jsme žádný spolek, nýbrž jen skupinu, která se scházela jednou za měsíc a mě zvolila za svou mluvčí.

Organizovaly jsme měření závažnosti ozáření potravin, demonstrace, tiskly letáky, vydávaly pak malé brožury, chodily na úřady a za politiky, každý měsíc zřídily na pěší zóně v Linci stánek, kde jsme informovaly obyvatelstvo.

Dokonce jsme pořádaly pódiové diskuse. Toto všechno jsme dělaly s malým příspěvkem, na který jsme se každý měsíc složily.

Tu a tam jsme také našly podporovatele, kteří nám poskytovali především věcné dary.

Mým krédem vždy bylo neurážet lidi, nýbrž získávat přátele nebo přinejmenším ty, kteří nás tolerují.

Byla jsem předsedkyní platformy až do února roku 2006, kdy jsem se

Nakon katastrofe u Černobilu i iskustava s vlastima (ignoriranje, omalovažavanje, neinformiranje, pa čak i djelomično ismijavanje nas tjeskobnih majki), odlučile smo da si moramo pomoći same. Također smo htjele pružiti pomoć pogođenima u (tadašnjem) Sovjetskom Savezu.

Zajedno smo se jednostavno osjećale jače i nismo dopuštale da nas političari i dužnosnici samo ignoriraju.

Svaka od nas imala je veći krug poznanika i prijatelja, pa nas je ubrzo bilo preko 20 žena koje smo sudjelovale.

Nismo osnovale udrugu, već samo grupu koja se sastajala jednom mjesečno amene su izabrali za svoju glasnogovornicu.

Organizirale smo mjerenja jačine ozračenosti hrane, demonstracije, tiskale letke, objavljivale male brošure, posjećivale urede i političare te svaki mjesec postavljale štand u pješačkoj zoni Linza kako bismo informirale stanovništvo.

Čak smo održavali i panel rasprave. Sve smo to radili za mali doprinos koji smo pristali davati svaki mjesec.

Tu i tamo smo pronašli i podupiratelje koji su nam uglavnom davali materijalne donacije.

Moj je moto oduvijek bio ne vrijeđati ljude, već stjecati prijatelje, ili barem one koji nas toleriraju.

Bila sam predsjednica platforme do veljače 2006., kada sam se povukla iz osobnih razloga. Nekad prijateljske strukture s

stáhla z osobních důvodů. Kdysi kamarádké struktury se během let proměnily v suchopárný a věcně fungující protiatomový spolek.

Byly jsme mediálně a politicky velmi úspěšné a pracovaly velice

profesionálně.

Mně osobně ale stále více chyběla možnost projevit v práci ženský přístup.

Měla jsem stále více pocit, že kdybych měla být i nadále brána vážně a být úspěšná ve vedení, musela bych fungovat jako muž, a to mě přestávalo bavit.

Také u ostatních organizací na ochranu životního prostředí jsem postupně více pozorovala, že podobně jako v politice, měly respekt jen ženy, které si počínaly ještě rezolutněji než muži.

Já jsem ale pevně přesvědčena o tom, že když ženy nemohou nebo nechtějí do toho dát svou ženskou energii, tak změna světa k lepšímu není možná.

Druhým důvodem proto, že jsem se stáhla, byla rodinná situace, a toto je asi také typicky ženský fenomén.

Mezitím jsem měla pár malých vnoučat, které ze srdce miluji a která mě také jako babičku hodně zaměstnávají, a to je přece též typické pro život ženy.

Chce-li být někdo skutečně úspěšný, musí se vzdát toho mítí děti nebo se intenzivně věnovat svým vnoučatům.

godinama su se transformirale u suhoparno i stvarno funkcionirajuće antinuklearno udruženje.

Bili smo vrlo uspješni u medijima i politici i radili smo vrlo profesionalno.

Osobno mi je, međutim, sve više nedostajala prilika da na poslu pokažem ženstven pristup.

Sve sam više osjećala da ako želim i dalje biti shvaćena ozbiljno i biti uspješna u menadžmentu, moram funkcionirati kao muškarac, a to mi više nije bilo interesantno.

Postupno sam primijetila i u drugim organizacijama za zaštitu okoliša da se, slično kao i u politici, poštuju samo žene koje su djelovale još odlučnije od muškaraca.

Ali čvrsto vjerujem da ako žene ne mogu ili ne žele u to unijeti svoju žensku energiju, onda promjena svijeta nabolje nije moguća.

Drugi razlog zašto sam se povukla bila je moja obiteljska situacija, a to je vjerojatno također tipično ženski fenomen.

U međuvremenu sam dobila nekoliko malih unučadi koje volim svim srcem i koje me također jako zaokupljaju kao baku, a to je tipično za život žene.

Ako netko želi biti istinski uspješan, mora se odreći rađanja djece ili se intenzivno posvetiti svojim unucima.

Společnost stále nebere ohled na matky, natož na babičky.

Mít děti a vnoučata je ryze soukromá záležitost.

V únoru roku 2006 převzal naši platformu s mojí podporou můj asistent, který ji profesionálně a angažovaně řídí.

Jsem ráda, že platforma existuje i nadále, přece jen jsem více než třicet let investovala energii a srdce do protestu proti atomu.

Když jsem dotazována, čeho jsme ve všech těch letech dosáhly a jestli se vyplatilo mé osobní nasazení, mohu říci, že jsme získaly to, co bylo možné.

S dobrým svědomím mohu říci, že jsem v rámci svých možností přispěla k tomu, že protest proti atomovému šílenství zesílil.

Sedíme nadále na atomovém sudu s prachem a bude muset přijít ještě mnoho dalších lidí, kteří budou bojovat proti této hrozbě.

A já přirozeně budu podle svých možností podporovat ekologická hnutí i nadále.

Mathilde Halla

Narozena v roce 1944 v ve Vyšším Brodu (Hohenfurthu). V roce 1974 se začíná angažovat proti jakémukoliv vojenskému i civilnímu využití atomové energie. V roce 1986 zakládá organizaci „Mütter gegen Atomgefahr Oberösterreich (Hornorakouské matky proti atomovému nebezpečí) a

Društvo još uvijek ne uzima u obzir majke, a kamoli bake.

Imati djecu i unuke je isključivo privatna stvar.

U veljači 2006. moj asistent je uz moju podršku preuzeo našu platformu i njome upravlja profesionalno i predano.

Drago mi je što platforma još uvijek postoji, uostalom, više od trideset godina sam ulagala svoju energiju i srce u prosvjed protiv nuklearne enrgije.

Kada me pitaju što smo postigli u svim ovim godinama i je li se moj osobni angažman isplatio, mogu reći da smo postigli ono što je bilo moguće.

Mogu mirne savjesti reći da sam doprinijela činjenici da je prosvjed protiv nuklearnog ludila ojačao, u okviru svojih mogućnosti.

Još uvijek sjedimo na bačvi nuklearne prašine i mnogi će se ljudi morati angažirati kako bi se borili protiv ove prijetnje.

I naravno da ću nastaviti podržavati ekološke pokrete koliko god mogu.

Mathilde Halla

Rođena 1944. u Vyšší Brodu (Hohenfurth). Godine 1974. se počela uključivati u otpor bilo kakvoj vojnoj ili civilnoj uporabi nuklearne energije. Godine 1986. osnovala je organizaciju „Mütter gegen Atomgefahr Oberösterreich“ (Majke Gornje Austrije protiv nuklearne opasnosti) i „Österreichische überparteiliche Plattform gegen Atomgefahr“

„Österreichische überparteiliche Plattform gegen Atomgefahr“ (Rakouská nadstranická platforma proti atomovému nebezpečí), kde do roku 2005 byla její předsedkyní. V roce 1990 zakládá společně s českými ekoložkami organizaci „Südböhmische Mütter gegen Atomgefahr“ (Jihočeské matky proti atomovému nebezpečí).

Stala se místopředsedkyní organizace „Anti Atom International“. Do roku 2005 byla předsedkyní „Občanské iniciativy ochrany životního prostředí“ v jižních Čechách.

V roce 2004 se stává mluvčí organizace WISE Austria.

(https://en.wikipedia.org/wiki/World_Information_Service_on_Energy)

Získala čtená regionální, národní i mezinárodní vyznamenání jako cena Konrada Lorenze 2000 a Nuclear-Free Future Award 2005.

Překlad:

Hana Jílková

Úprava:

Helga Grimmová, Bernhard Riepl

(Austrijska nestranačka platforma protiv nuklearne opasnosti), gdje je bila predsjednica do 2005.

Godine 1990., zajedno s českim ekoložima, osnovala je organizaciju “Südböhmische Mütter gegen Atomgefahr” (Majke južno Češke protiv nuklearne opasnosti).

Postala je potpredsjednica organizacije „Anti Atom International“. Do 2005. bila je predsjednica „Građanske inicijative za zaštitu okoliša“ u južnoj Češkoj.

Godine 2004. postala je glasnogovornica organizacije WISE Austria.

(https://en.wikipedia.org/wiki/World_Information_Service_on_Energy)

Dobitnica je brojnih regionalnih, nacionalnih i međunarodnih nagrada poput nagrade Konrad Lorenz 2000. i nagrade Nuclear-Free Future Award 2005.

Prijevod:

Vlatka Milic-Janota

Uređivanje:

Ana Milic-Zapotocky